

JURYRAPPORT MONUMENTENTALENTPRIJS 2022

Colofon

Projectnaam Monumentalentprijs 2022

Contactpersoon Adinda van Wely
a.van.wely@cultureelerfgoed.nl
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

De Finalisten

v.l.n.r. Nitish Soundalgekar, Vita Teunissen, Alexa Sies-Wilders

Prijs Monumentalent

Om verjonging en vernieuwing in de erfgoedsector te stimuleren, heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de jaarlijkse aanmoedigingsprijs Monumentalent ingesteld. Met de prijs worden jonge professionals in de erfgoedsector in de schijnwerpers gezet en worden frisse ideeën en nieuwe energie met elkaar gedeeld. De prijs bevordert de verbinding van generaties in de erfgoedsector en genereert positieve (publicitaire) aandacht voor cultureel erfgoed en jonge professionals. Sinds 2014 wordt deze prijs traditioneel tijdens het Nationaal Monumentencongres uitgereikt. In 2022 was dat op 3 november in Fort Voordorp. De prijs wordt georganiseerd door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De winnaar ontvangt een uniek en naar eigen wens in te vullen ontwikkeltraject ter waarde van €3.000 en de twee andere genomineerden ontvangen elk €1.500 voor eenzelfde doel.

Criteria

- Genomineerde is jonger dan 32 jaar op het moment van uitreiking van de prijs tijdens het Monumentencongres op 3 november 2022.
- Belangrijkste werkzaamheden zijn monumenten gerelateerd. Het werk van het Monumentalent kan plaatsvinden op alle gebieden binnen de monumentensector: ambacht, advies, duurzaam, groen, restauratie, educatie, beleid.
- Geeft zichtbaar blijk van een gepassioneerde en onderscheidende visie op erfgoed en/of monumentenzorg.
- Kandidaten zijn betaald werkzaam voor en/of in de monumentensector als zzp'er of in loondienst.

Eerdere winnaars

- 2021 Ankie Petersen (zelfstandig erfgoedprofessional, medewerker Ministerie van Defensie sectie Cultuurhistorische Achtergronden & Informatie).
- 2019 Christian Pfeiffer (molenaar, beleidsmedewerker bij Erfgoedvereniging Heemschut, ambachtsman, vakman, jeneverstoker (met eigen merk en gevestigd in een herbestemde kerk) en raadslid in Weesp).
- 2018 Welmoed Wijmans (zelfstandig erfgoedprofessional en projectleider van het project 'Blik naar boven, zicht op de toekomst' van Stichting Grote Kerk Naarden).
- 2017 Max Beijck (molenmaker).
- 2016 Thies Koggel (tuinbaas bij Landgoed De Wiersse).
- 2015 Karen Schenk (Gemeente Haarlem).
- 2014 Belle van den Berg (directeur van Museum Hoeksche Waard).

Jury

De jury van 2022 bestond uit de volgende personen:

- **Susan Lammers**, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (juryvoorzitter)
- **Ankie Petersen**, winnaar Monumentalentprijs 2021
- **Christian Pfeiffer**, Erfgoedvereniging Heemschut en winnaar Monumentalent 2019
- **Marjolein Sanderma**, Erfgoed Gemeente Rheden
- **Boudewijn de Bont**, Aannemingsbedrijf Nico de Bont
- **Eefje van Duin**, Monumentenwachten Drenthe, Flevoland, Fryslân & Overijssel

Secretaris van de jury was Adinda van Wely van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Kandidaatstelling

Kandidaten konden worden voorgedragen door professionals of betrokkenen uit de sector. De nominatie ging vergezeld van een korte beschrijving van de genomineerde en waarom hij of zij in aanmerking zou moeten komen voor deze prijs. Gevraagd werd ook naar een opvallende rol, een bijzondere competentie, karakter of (innovatieve) aanpak. Wanneer het vooral het project of het werk was dat opviel, belangrijk of bijzonder was, was het van belang dat de genomineerde daar een cruciale rol in speelde.

De jury heeft oproepen uitgezet via de organisatoren van het Nationaal Monumentencongres, partners van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en via bestaande kanalen van het erfgoedveld. De uiterste datum van inzending was bepaald op 30 september 2022. In totaal zijn 14 kandidaten aangedragen.

Jurering

De jury heeft de inzendingen beoordeeld en is daarbij tot de volgende bevindingen gekomen. De kandidaten laten met hun grote variëteit aan werkzaamheden de vele verschillende disciplines in de erfgoedsector zien. De aangemelde kandidaten van dit jaar zijn werkzaam bij overheden, erfgoedorganisaties, ontwerp bureaus, aannemers- en bouwbedrijven, restauratoren of als zelfstandige. Uit de kandidaatstellingen blijkt de motivatie en ambitie die veel jonge professionals hebben én de waardering die ze van hun collega's ontvangen.

Wat opvalt is dat er een mooie nieuwe oogst is met veel nieuwe kandidaten dit jaar. De jury is van mening dat de 14 kandidaten met hun werkzaamheden laten zien voor welke uitdagingen de erfgoedsector staat.

De jury heeft bij haar beoordeling zich de vraag gesteld of een kandidaat zich niet alleen heeft onderscheiden in zijn of haar werk of visie, maar daarin ook overtuigend is en daadwerkelijk een plan heeft omgezet in realiteit. Wat heeft iemand zelf behaald en wat zijn prestaties die voortkomen uit de setting waar iemand in opereert? In de organisaties die talenten kansen geven, waar zit dan de individualiteit? Daarbij is zowel oog voor de extraverte persoonlijkheden als de talenten die opereren achter de schermen.

Voor de jury voelde dit soms als appels en peren vergelijken, van jong tot jong, van ambacht, tot ontwerp, tot procesmanagement, tot beleid. Maar een van de belangrijkste punten waarnaar gekeken is, is uiteindelijk de gedrevenheid. Komt de liefde voor erfgoed uit de poriën en maak je daarmee écht het verschil? Of is het gewoon een baan die iemand goed doet?

De jury vindt het van belang dat een kandidaat zich van doorslaggevend belang heeft laten zien op meerdere momenten of in meerdere projecten. Ook het brengen van iets 'extra's' in zijn of haar werkkring in het erfgoed domein is een belangrijke factor. Delen van kennis, zichtbaarheid en dus uitstraling bij het uitdragen van de passie. Kortom: het verschil kunnen maken, ook weer als inspiratiebron voor de talenten van de toekomst. Daarom wordt het door de jury zeer gewaardeerd wanneer de talenten goed onderlegd zijn en weten wat ze doen, zodat ze op niveau hun werk uitvoeren. Een echt talent: voorbij potentie, in kennis en ervaring op weg, en middels deze aanmoedigingsprijs een steun in de rug om nóg verder te komen.

Besproken is ook of de kandidaten blij geven van een nieuwe visie op het erfgoedveld, zoals wanneer professionals vanuit de actualiteit en ontwikkelingen van binnenuit een bijdrage leveren aan het vernieuwen van hun vakgebied. Dingen die je niet leert vanuit een curriculum, maar zelf kansen signaleren in de dagelijkse praktijk.

De jury kwam na de weging van deze criteria in het juryberaad tot in de nominatie van de volgende drie talenten en gaf van hen de volgende omschrijving.

De drie genomineerden

Nitish Sudhir Soundalgekar (25 jaar)

Nitish studeerde Erfgoedstudies aan de Universiteit van Amsterdam, werkte bij het Rijksmuseum Amsterdam en is sinds 2020 bij het Muiderslot werkzaam. Nitish doet historisch onderzoek, denkt, schrijft, praat, doet en verbindt. Hij heeft niet alleen kennis van erfgoed, maar is ook yogamaster. Aandacht voor duurzaamheid van mensen en monumenten combineert hij in de museale praktijk.

Bij het Muiderslot werkt Nitish als educatiemedewerker Inclusie & Toegankelijkheid. In deze functie zorgt hij ervoor dat het Muiderslot een ontmoetingsplek wordt, zowel binnen als buiten de kasteelmuren. Intern gaat hij in projectteams in gesprek met collega's en extern met partnerorganisaties en bezoekers die drempels ervaren bij museumbezoek. Door in gesprek te gaan kan Nitish succesvol producties en diensten ontwikkelen die museumbezoek toegankelijker maken. Dit heeft hij bijvoorbeeld gedaan door een maquette van het Muiderslot te ontwikkelen voor blinden en slechtzienden, door lezingen te geven over het kasteel in bejaardentehuizen, bibliotheken en aan statushouders. Daarnaast richt Nitish zich ook op de mentale en fysieke gezondheid van bezoekers en collega's en organiseert intergenerationele workshops voor ouderen en jongeren die zich eenzaam voelen en verzorgt zelf yogaclinics in de kasteeltuin.

De jury ziet in Nitish een veelzijdig jong talent dat op vernieuwende wijze het rijksmonument Muiderslot weet te verbinden met nieuwe publieksgroepen op innovatieve wijzen. In zijn veelzijdige functie kan Nitish voor de sector ook een voorbeeld zijn van alle mogelijkheden die er toepasbaar zijn bij monumentenzorg en het betrekken van publiek. Nitish weet vanuit historische inhoud programma's en projecten te ontwikkelen die zich richten op de beleving van de museale kant van Muiderslot.

Vita Teunissen (28 jaar)

Vita rondde twee masters tegelijkertijd af, Bouwkunde aan de TU Delft en Architectuurgeschiedenis aan de VU in Amsterdam. Waar geschiedenis ontwikkeling raakt en erfgoed zich manifesteert in de ruimte blinkt Vita uit. Ook weet zij inhoud te verbinden aan verhalen en aan mensen. Hierdoor is Vita sinds 2022 partner bij SteenhuisMeurs.

Vita heeft als projectleider grote cultuurhistorische onderzoeken uitgevoerd en adviezen opgesteld, zoals voor de binnenstad van Appingedam, de Doelen in Rotterdam en de beschermde landschappen van Aarlanderveen en de Meije. Vita leverde een belangrijke bijdrage aan het onderzoek van de buitenruimtes van het beeldkwaliteitsplan voor de binnenstad van Deventer, de biografie van het Groene Hart, diverse 'post 65' opgaves en aan het formuleren van transformatiekaders voor stads- en dorpsgezichten. De onderzoeken voert Vita zorgvuldig uit en combineert beschrijving en analyse met duiding en doorwerking. Ze gaat in gesprek met inwoners en ontwerpers en verbindt fysiek erfgoed aan immaterieel erfgoed. Buiten haar werk voor SteenhuisMeurs is Vita lid architectuur- en bouwhistorie van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit (welstand) van de Gemeente Delft en docent Heritage & Architecture aan de TU Delft.

De jury is onder de indruk van het nu al bijzonder uitgebreide CV van Vita. Zonder twijfel is Vita een erfgoedprofessional die een integrale benadering tot de monumentensector heeft en dit doet vanuit inhoud en kennis. Vita weet kundig alle facetten van monumentenzorg te bereiken en zet haar ontwerpachtergrond in voor het formuleren en realiseren van een erfgoedagenda.

Alexa Sies-Wilders (24 jaar)

Alexa weet al op jonge leeftijd haar energie vol passie te steken in het ambachtelijke schildersvak. Zij is bekwaam in de basis en heeft zich gericht op glas-in-lood, brandschilderen, houtimitaties, marmerimitaties, verguldtechnieken, polychromeerwerk en erfgoedschilderwerk. Alexa werkt voor Wolters Vastgoedonderhoud als restauratieschilder en deelt haar passie tijdens open dagen van bijvoorbeeld de Erfgoedbeurs en Open Monumentendagen.

Alexa heeft zich na haar opleiding aan het Cibap waar ze het excellentieprogramma doorliep verder bekwaamd via de opleiding Erfgoed Schilderen in samenspraak met NCE, de brancheorganisatie en de Schildersvakopleiding. Haar bijdrage aan o.a. de restauratie van het vijf jaar durende project van het interieur Corps de Logies van Paleis Het Loo is bewonderenswaardig te noemen. Een ander bijzonder project waar zij bij betrokken was is verguldwerk aan het König-orgel van de Steevenskerk in Nijmegen. Ook is ze al betrokken bij diverse werken voor het Koningshuis. Wat mooi is om te zien dat Alexa voorafgaand aan de projecten samen met haar collega's goed beoordeelt wat de beste aanvliegroute is om het project aan te pakken. Bijvoorbeeld bij Paleis het Loo waarbij i.v.m. asbestsanering de stijkkamers zijn gedemonteerd, waarna de elementen teruggeplaatst werden door de bouwkundig aannemer en door het team met Alexa werden ontstoord en geretoucheerd.

De jury ziet in Alexa een jonge erfgoedprofessional die in de praktijk twee werelden weet te verbinden door met ambachtelijke restauratoren samen te werken en vanuit het bredere cultuurhistorisch perspectief haar werk uit te voeren. Ondanks haar jonge leeftijd heeft zij al vele specialisaties in de vingers. Daarnaast ziet de jury in hoe belangrijk het is om op beurzen over het vak te vertellen en anderen te enthousiasmeren. Zij ziet in hoe belangrijk het is om juist in het ambacht sterk communicatieve vaardigheden te hebben waarmee ze zelfs buiten haar sector een uithangbord is voor het vakgebied.

En de winnaar is: Alexa Sies-Wilders

De jury ziet in Alexa een zeer bekwame jonge ambachtsvrouw die als voorbeeld voor velen kan fungeren. Het is bijzonder hoe iemand op zo'n jonge leeftijd al zoveel bereik heeft weten te creëren, terwijl zij tegelijkertijd ook zeer vakkundig te werk gaat. Deze vakvrouw kan en doet al heel veel en de jury is nieuwsgierig naar wat er nog allemaal op haar pad komt.